

Pracovní list

Předmět: Zeměpis

Ročník: Sedmý

Opakování vzdělávacího celku: Amerika

Aljaška má mezi státy USA specifické postavení - spolu s ostrovní Havají nesousedí s žádným jiným státem USA. Nachází se v severozápadním cípu amerického kontinentu a je jednoznačně největším státem USA - zabírá zhruba pětinu celkové rozlohy. Aljaška se stala 49. státem USA v pořadí v roce 1959 a významná je zejména svou úžasnou přírodou a bohatými nalezišti ropy; jejím hlavním městem je Juneau.

Aljaška byla kolonizována nejprve Ruskem v 18. století, Rusku se však kvůli odporu domorodých obyvatel a rozlehlosti území nepodařilo Aljašku nikdy kompletně ovládnout. Zejména při pobřeží Rusové vybudovali několik osídlení a provozovali čilý obchodní ruch, například s kožešinami. V roce 1867 došlo k dohodě mezi USA a Ruskem o odkupu Aljašky za cenu 7,2 milionu dolarů. Tento obchod nenašel ve své době v USA příliš pochopení a doceněn byl až postupně.

Poprvé zřejmě již záhy, na konci 19. století, kdy na Aljašce díky objevení nalezišť propukla zlatá horečka, a následkem toho se během několika let počet obyvatel v této oblasti zdvojnásobil. Aljaška se stala americkým územím a teritoriem, ale cesta ke vzniku oficiálního státu Unie trvala téměř sto let. Postupně totiž Aljaška nabývala na významu, v souvislosti s globálními konflikty či studenou válkou se zvyšovala i její strategická hodnota. V šedesátých let pak byly na severu Aljašky objeveny bohaté zásoby ropy a výstavba transaljašského ropovodu a zahájená těžba výrazně přispěly k ekonomickému rozvoji regionu.

Vzhledem ke své poloze v blízkosti či dokonce za polárním kruhem se Aljaška vyznačuje často extrémními teplotami, a to zejména ve vnitrozemí. Krajina Aljašky je velmi rozmanitá - jsou zde vysoká pohoří a nachází se zde nejvyšší hora severní Ameriky Denali (Mount McKinley), řada ledovců, tisíce krásných jezer, rozsáhlé pusté pláně i husté lesy. Svůj typický domov zde nachází řada druhů divoké zvěře, např. hnědí či černí medvědi, losi či sobi.

Ropný průmysl je jedním z tahounů aljašského hospodářství. Z dalších odvětví je to rybolov, těžba dřeva či cestovní ruch. Aljaška je i přes extrémní počasí oblíbenou destinací návštěvníků z celého světa, zejména díky své unikátní přírodě a řadě národních parků.

Ekonomickým centrem Aljašky je oblast okolo největšího města Anchorage; v této aglomeraci žije zhruba polovina všech obyvatel státu. Řada velkých společností, zejména ropných, řídí své aljašské operace právě z Anchorage. Druhým největším městem je centrum vnitrozemí - Fairbanks, dále pak hlavní město Aljašky Juneau, jež leží v jihovýchodním cípu státu a je zajímavé tím, že do něj nevede žádná silnice.

VÍTE, ŽE...

...Aljaška má nejmenší celkovou spotřebu elektřiny v domácnostech ze všech států USA ?

Energetika - Spotřeba domácností

2 106 GWh v roce 2013

VÍTE, ŽE...

...Aljaška má třetí nejnižší průměrný věk obyvatelstva ze všech států USA ?

Obyvatelstvo - Průměrný věk

33,8 GWh v roce 2013 v roce 2010

VÍTE, ŽE...

...Aljaška má třetí nejnižší podíl dojíždějících za prací automobilem ze všech států USA ?

Doprava - Dojíždějící automobilem 66,2 % v roce 2012

VÍTE, ŽE...

...Aljaška má nejnižší objem vyrobené elektřiny ze všech států USA ?

Energetika - Výroba elektřiny 6 203 GWh v roce 2013

VÍTE, ŽE...

...Aljaška má nejvyšší podíl žen na celkovém počtu obyvatel ze všech států USA ?

Obyvatelstvo - Podíl žen 47,96 % v roce 2010

VÍTE, ŽE...

...Aljaška má třetí nejvyšší objem elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie ze všech států USA ?

Energetika - Výroba z obnovitel. zdrojů 143 GWh v roce 2013

VÍTE, ŽE...

...Aljaška má třetí nejvyšší podíl průmyslu na hrubém domácím produktu státu ze všech států USA ?

Ekonomika - Podíl průmyslu na HDP 36,4 % v roce 2013

VÍTE, ŽE...

...Aljaška má nejvyšší podíl hrubého domácího produktu na obyvatele ze všech států USA ?

Ekonomika - HDP na obyvatele 80 741 USD / obyv. v roce 2013

VÍTE, ŽE...

...Aljaška má druhou nejvyšší spotřební daň na naftu ze všech států USA ?

Doprava - Spotřební daň na naftu 8,00 USDc / gal. v roce 2012

VÍTE, ŽE...

...Aljaška má největší rozlohu vodní plochy ze všech států USA ?

1. Zapiš do sešitu důležité informace a najdi na mapě všechny uvedené lokality.
2. Napiš názvy alespoň dvou filmů a dvou knih včetně autorů, které pojednávají o Aljašce.

Hlavní město

Vše zapiš do sešitu. Další informace najdeš v učebnici nebo sešitě. Pracuj s atlasem!
Vypracoval: Mgr. Jaroslav Fránek